

СТАНОВИЩЕ

от Проф. д-р Явор Димитров Корновски, д.м.н.

Ръководител катедра "Здравни грижи", Филиал - Шумен към МУ-Варна

Относно

представения за публична защита дисертационен труд на тема:

***"Ролята на радикалната хистеректомия с илиачна и/или парааортална лимфна дисекция за оптималната циторедукция при авансирал епителен яйчников карцином", разработен от д-р Станислав Христов Славчев за присъждане на научно-образователна степен "Доктор" по научната специалност : "Акушерство и гинекология", шифър 03.01.45.
Научен ръководител Проф. д-р Славчо Томов Томов, д.м.н.***

Кратки биографични данни за докторанта:

Д-р Станислав Христов Славчев е роден на 11.09.1972 г. в гр. Търговище. Завършва средното си образование през 1990 г. в Гимназия с повишено изучаване на френски език "Св. Седмочисленици" - гр. Търговище. Придобива висшето си образование по медицина в Медицински Университет - Варна през 1996 година. Работи последователно в: Център за спешна медицинска помощ - Варна и Спешно приемно отделение към МБАЛ "Св. Анна" - Варна (1999 г. - 2008 г.), Клиника по Акушерство и гинекология в МБАЛ "Св. Анна" - Варна (от 2005 г. и понастоящем). Д-р Славчев провежда специализация по Акушерство и гинекология от 2005 до 2009 година, когато придобива специалността. От 2011 г. до 2015 г. е асистент в катедрата по Акушерство и гинекология към МУ - Варна. Завършил е следните курсове за високоспециализирани дейности: Ултразвукова диагностика в Акушерството и гинекологията, Колпоскопия и лечение на деструктивни изменения на маточната шийка, Високо-рисково раждане, Първо и второ ниво на диагностична и оперативна лапароскопия, Първо ниво на хистероскопия. Член е на БЛС, Българско Дружество по Акушерство и Гинекология, БАМИГХ, Европейското Дружество по Гинекологична Онкология (ESGO).

Актуалност на проблема:

В световен мащаб на приблизително 225 500 жени всяка година се поставя диагноза овариален рак, а ежегодната смъртност от тази болест възлиза на 140 200. В България овариалният карцином е на пето място по честота сред

злокачествените болести при жените (относителен дял - 5,3%) и на шесто място като причина за смърт (5,7%). В България заболяемостта и смъртността са по-високи от средните за Европа - съотв. 17,9/100 000 и 8,0/100 000 жени. Епителните субтипове съставляват над 90% от случаите с рак на яйчника, като в приблизително 70% той се представя в напреднал стадий.

Дисертантът е разработил проблем, който е изключително значим за гинекологичната практика, тъй като хирургичният метод е основен в третирането на овариалния карцином като стадираща, терапевтична и определяща прогнозата процедура. В последните години се увеличи процента на извършени лимфни дисекции като елемент от хирургичното лечение, както и на радикалните хирургични процедури в областта на абдоминалната кухина и малкия таз в стремежа за постигане на оптимална циторедукция. Продължават проучванията в световен мащаб в търсене на мястото и обема на лимфна дисекция при пациентките с авансирал овариален карцином. Наличните изследвания са с разнопосочни резултати. От друга страна преживяемостта остава ниска - за Европа 5-годишната преживяемост за всички стадии е 37,6%.

Анализ на структурата на дисертационния труд:

Структурата на дисертацията на д-р Славчев е подчинена на класическите критерии на закона за развитие на академичния състав. Написана е на 175 страници и е подреден както следва: увод - 2 стр., литературен обзор - 54 стр., цел и задачи - 1 стр., материал и методи - 13 стр., резултати и обсъждане - 62 стр., заключение, изводи и приноси - 4 стр., приложение - 6 стр., библиография - 28 стр. Онагледена е с 44 таблици и 51 фигури и 13 цветни приложения. Библиографията съдържа 291 литературни източника (9 на кирилица и 282 на латиница), 200 от тях са публикувани след 2000 година. Всичките автори са цитирани коректно в текста на дисертацията.

Анализ на литературния обзор:

Литературният обзор обхваща съвременните проучвания третиращи различни аспекти свързани с овариалния карцином. Разгледани са обстойно актуалните схващания за туморогенезата на епителния рак на яйчника, последните изследвания в областта на значението на лимфното метастазиране и лимфаденектомията, както и тези засягащи разширената хистеректомия с ретроперитонеален подход. Проучени са и данните за преживяемостта от световните регистри и от множество клинични изследвания, както и установените до момента прогностични фактори. В края на литературния обзор дисертантът прави 9 извода, които са основа за формулиране на целта на неговото изследване.

Цел и задачи:

Целта на дисертационния труд е да се установи ролята на разширената хистеректомия с тазова и/или параортална дисекция и ретроперитонеалния подход при хирургичното лечение на авансирал епителен яйчников рак. За осъществяването ѝ са поставени 4 конкретни и добре дефинирани задачи.

Оценка на материала и методите:

Изследвани са 104 последователни случая с авансирал овариален карцином, диагностицирани и оперирани в Клиника по Гинекология - МБАЛ "Св. Анна" от 2004 г. до 2012 г. и са проследени до края на 2014 г. Клиничният контингент е достатъчен за статистическа обработка на данните и получаване на адекватни резултати. Периодът на наблюдение позволява изчисление на 5-годишната преживяемост. За статистическия анализ са използвани подходящи методи: дескриптивна статистика, Т-тест на Стюdent, корелационен и регресионен анализ, анализ на преживяемостта по метода на Каплан-Майер.

Оценка на резултатите:

Резултатите са изложени в 4 раздела съгласно с поставените задачи. В края на всеки раздел е направена дискусия, сравняваща собствените резултати с тези на водещи автори в тази област. Резултатите са представени коректно и са илюстрирани с подходящи графики и таблици.

По литературни данни метастази в лимфни възли са открити в над 50% от случаите с авансирал овариален карцином. Това се потвърждава и от дисертационната работа. Като достойнство на доктората трябва да се отбележи установените метастази в параметри и влагалище и тяхната връзка с намалена преживяемост. Смята се, че карциномът на яйчника рядко инвазира под перитонеума. Доказаната параметрална и влагалищна инвазия в 37,8% от пациентките с авансирал ОК и извършена разширена хистеректомия с ретроперитонеален подход показва, че в същност това не е рядко явление. Разширената хистеректомия освен като основен метод за радикална хирургия в малкия таз е и метод за доказване на някои факти от туморната биология като инвазия в параметри и влагалище.

Направени са анализи на преживяемостта - обща, свободна от рецидиви, 3-годишна и 5-годишна преживяемост. Изследвани са различни фактори с благоприятно и неблагоприятно въздействие върху преживяемостта. Факторите с най-значимо влияние са подложени на регресионен анализ и са обособени независими прогностични благоприятни и неблагоприятни фактори, които са степенувани по силата на техния ефект.

Изводи: Изводите са 5 на брой, логично и правилно формулирани, следват данните от резултатите и статистическия анализ и отговарят на поставените цел и задачи. Приносите са 8 на брой, 6 са научно-практически, 2 са научно-теоретични. Съгласен съм напълно с направените изводи и приноси.

Наукометрични критерии:

Публикациите във връзка с дисертационния труд са 3 в българско научно списание. С резултати от дисертацията д-р Славчев е участвал с 2 съобщения на национални научни форуми.

Заключение:

Дисертацията на д-р Славчев на тема "Ролята на радикалната хистеректомия с илиачна и/или парааортална лимфна дисекция за оптималната циторедукция при авансирал епителен яйчников карцином" е актуална и отговаря на общоприетите критерии. Това проучване има значимо теоретично и практическо значение от онкологична гледна точка за лечението на овариалния карцином, тъй като е извършена оценка на инвазията в параметри и влагалище като прогностичен фактор и е анализирана 5-годишната

преживяемост в тези случаи, показани са предимствата на разширената хистеректомия и лимфна дисекция при авансирал овариален карцином. Позволявам си да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за присъждане на научна и образователна степен "Доктор" по научна специалност "Акушерство и гинекология" на д-р Станислав Славчев, според правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Варна.

13.06.2016 г.
гр. Варна

/...../
Проф. д-р Явор Корновски, д.м.н.